

Tijding

Editie 3 - 2024

IN GESPREK MET DS. PAUL VISSER

'Bidden en niet bang zijn. Je hebt het beste verhaal te vertellen.'

ONDERNEMER HENRIK WIENEN:

'Ik heb mijn hele leven een plek gehad in de kerk.'

DS. JAN OUWEHAND:

'Je deelt wat je hebt op de plek waar het kan.'

Liefde voor de buurt

izb

Genoten van
deze Tijding?
Geef hem door!

Gezonden, net als Jezus

Terwijl ik deze column schrijf is in Zuid-Korea de vierde Lausanne-zendingsconferentie bezig. Vanuit de hele wereld zijn mensen samengekomen om zich te laten inspireren en van elkaar te leren. Ter voorbereiding op de conferentie is uitgebreid studie gemaakt van de stand van zaken rond de verspreiding van het evangelie. Ook worden uitdagingen voor de kerk in de komende jaren genoemd.

Het rapport begint met enkele Bijbelgedeelten die fundamenteel zijn voor missie in deze wereld. Allereerst is dat het slot van het Mattheüsevangelie (Mat. 28:18-20), het zogenaamde 'zendingsbevel'. Als tweede worden de woorden van Jezus geciteerd uit Johannes 20:21: 'Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u.' Het gezonden zijn van de leerlingen heeft dus alles te maken met het gezonden zijn van Jezus zelf. Wij worden op een vergelijkbare manier gezonden als Hij.

Wat betekent dat? Vaak wordt dan de link gelegd met het begin van het evangelie. Daar wordt over de zending van Jezus gezegd: 'Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond.' (Joh. 1:14) Jezus is werkelijk mens geworden – lichamelijk, sterfelijk. En Hij was geen voorbijganger, maar is met zijn genade en heerlijkheid dichtbij gekomen. Onder ons komen wonen om zijn leven te delen.

Zó worden dus ook wij gezonden. Als gewone mensen, met onze eigenaardigheden en beperkingen. Eropuit gestuurd om onze levens te delen. Om daar waar wij wonen, werken, studeren iets van Gods genade zichtbaar te maken. Zeker, dat stuit vaak op de weerbarstige werkelijkheid. Zending is geen grote triomftocht, ook dat wordt duidelijk uit de weg van Christus. Maar we gaan op weg, omdat Hij ons is voorgegaan.

'Liefde voor de buurt', luidt het thema van deze Tijding. Ik hoop dat dit nummer je zal inspireren bij je roeping om Gods liefde te laten zien - in Watergang en Ipendam, in Nieuwegein, Rotterdam. Daar waar God ons zendt.

Ds. Marco Batenburg, directeur-bestuurder IZB

A photograph of Paul Visser, an older man with grey hair, wearing a blue blazer over a light blue shirt and dark trousers. He is sitting on wooden church steps, leaning forward with his hands on his knees, looking towards the camera with a slight smile. The background is a blurred interior of a church with stone walls.

GEEN TWEE GEMEENTEN
ZIJN GELIJK

Paul Visser: 'Je zoekt naar verstaanbare taal'

Denkers, doeners, oud zeer, nieuw elan. Elke kerkelijke gemeente heeft haar eigen DNA, mét de bijbehorende missionaire uitdagingen. Dr. Paul Visser, cursusleider bij IZB-Areopagus en predikant in Rotterdam-Zuid, blikt terug op de gemeenten die hij eerder gediend heeft.

'Johannes kreeg op Patmos niet de opdracht één en dezelfde brief aan de zeven gemeenten in Klein-Azië te schrijven, maar richtte zich tot alle zeven apart.' Paul Visser wil er maar mee zeggen: er zijn geen twee gemeenten gelijk. 'Paulus pakte het op de Areopagus anders aan dan in Filippi. Mensen zijn in grote lijnen hetzelfde, maar toch zijn er flinke verschillen. Den Haag is bijvoorbeeld vooral beleefd, Amsterdam meer brutaal. Amsterdammers houden van vrijblijvend filosoferen, Rotterdammers helemaal niet. Ze zijn rechttoe-rechtaan, zetten je weer met beide benen op aarde. Er is daar veel levend geloof dat de mouwen opstroopt en ervoor gaat.'

Vissers eerste gemeente was Aalburg, in Noord-Brabant. Hij had al gauw een kring voor mensen die niet in de kerk kwamen. 'Dat ging daar vanzelf, via huwelijken, begrafenissen enzovoorts kwam ik met iedereen in contact. De sfeer was gemoedelijk, je liep gewoon achterom – aanbellen aan de voordeur vonden ze maar lastig. Er was een bepaalde wederzijdse nieuwsgierigheid, mensen kwamen los.'

De volgende standplaats, Harderwijk, liep voorop in secularisatie. 'Die voelde als een koude wind in m'n nek. Ouders die hun kinderen volgden wanneer die de kerk verlieten – want ja, wat hadden ze er zelf nog te zoeken? Ze hadden er ook niks meer mee. Er werd gebroken met een gewoonte. Voor het missionaire was in die fase niet veel ruimte. Met een bezwaard hart ging ik weg.'

Kaarten geschud

Toen Bergambacht. Paul Visser stond bepaald niet te springen om de overstap te maken naar het dorp in de Krimpenerwaard. 'Ik had eerst bedankt maar uiteindelijk heeft God me ernaartoe gesleept.' Hij valt even stil, het doet wat met hem. 'Achteraf kan ik zeggen dat ik daar de meest bijzondere herinneringen aan heb. Het ging als vanzelf. Over en weer.'

Bergambacht was typisch zo'n gemeente waar de groepen – de kerkmensen en de rest – lijnrecht tegenover elkaar stonden. 'Ooit was de PvdA

daar de grootste partij, er zat veel oud zeer ten opzichte van de kerk. De kaarten leken geschud.' Als nieuw aangetreden predikant kun je jezelf dan mooi 'verschuilen' achter het feit dat je geen idee hebt van al die gevoeligheden. 'Even niet rekenen met het verleden, gewoon belangstellend aan iemand vragen of-ie ook iets heeft met kerk en geloof.'

Er bleek onder de oppervlakte veel honger te zijn. 'Ik begon een Emmaüs-cursus, een kennis-making met het christelijk geloof, de deelnemers staken ook anderen aan. Hun broers, zussen en burens moesten het ook horen! Vooral onder twintigers en dertigers leefde dat verlangen. Er was echt een opleving. Mensen werden naar de kerk getrokken, ondanks zichzelf.'

Yoga of zo

Daarop volgde Den Haag. In de Bethlehemkerk daar was toen niet veel animo om missionair bezig te zijn. De kerkdeur stond toch voor iedereen open? Toch gebeurde er iets. 'We vonden dat we het evangelie niet voor onszelf mochten houden. Het project 'Brood voor de Buurt' sloeg aan vanaf dag één.' Er werd onder andere een Alpha-cursus gestart, waar de eerste keer veertien mensen aan meededen.

Onbevangen naar mensen kijken, verbinding zoeken."

Vooraf niet van tevoren plannen, dat was het motto in zijn volgende gemeente, Amsterdam. 'Luisteren naar mensen, proberen te ontdekken: wie heb je voor je? Zoals Jezus de schare zag, zo leerde ik daar naar mensen kijken. Om goede woorden voor hen te vinden.' Amsterdammers houden er niet van dat je hen de les leest. 'Maar ze zijn in voor het gesprek. En als zij iets vinden, mag ik het dus ook! Amsterdam heeft mij een beetje brutaal gemaakt.' De Bijbelverhalen waren aan hen besteed, in die tien jaren raakten rond de 120 mensen voor het eerst of opnieuw betrokken bij de kerk. Tegelijk gebeurde het nogal eens dat mensen met wie Paul een tijdje had opgelopen, afscheid namen. 'Dan gingen ze verder zoeken. Misschien yoga of zo. Teleurstellend, zeker. Maar: ik ben op enig moment in hun leven geweest. Nee, Gód is in hun leven geweest.'

Bootwerker

In hoeverre pas je je aan als je in een ander type gemeente komt? 'Je zoekt naar verstaanbare taal, een boeiend proces. Maar ik blijf wel

mezelf hoor.' Het feit dat hij nu in Rotterdam staat, betekent niet dat hij als een bootwerker hoeft te praten.

Als het om de kern gaat, vallen veel verschillen weg. 'Opening vinden, dat is steeds weer het geheim. Niet veroordelen. Onbevangen naar mensen kijken, verbinding zoeken. Bidden en niet bang zijn. Je hebt het beste verhaal te vertellen.'

Gespreksvraag:

'Ben je bereid om open contact aan te gaan met mensen om je heen? Wil je bij elkaars hart en leven komen?'

A photograph of a man and a woman sitting on a dark grey bench in a city street. The woman, on the left, is wearing a purple t-shirt and a green skirt, and is smiling. The man, on the right, is wearing a light-colored button-down shirt and blue jeans, and is also smiling. They are sitting in front of a large tree with green leaves. In the background, there are brick buildings and a street lamp. The text 'HARRY EN CHRISTINE GINGEN' is at the top left, followed by 'MISSIONAIR VERHUIZEN VAN EDE' and 'NAAR ROTTERDAM' below it.

HARRY EN CHRISTINE GINGEN
MISSIONAIR VERHUIZEN VAN EDE
NAAR ROTTERDAM

‘Er gewoon zijn, dat is al genoeg’

‘We zien ons leven als een pelgrimage.’ Daarom was missionair verhuizen voor Harry en Christine van der Sluijs een logische stap. Met hun gezin verruilden ze afgelopen voorjaar Ede voor Rotterdam. Een overgang, van de Biblebelt naar de massaliteit van een wereldstad? ‘Nee hoor, onze buurt heeft juist iets heel intiems.’

Harry (43) en Christine (37) zijn beiden afkomstig uit Dirksland, woonden sinds hun huwelijk in Ede en hebben vier kinderen: Marnix (13), Anna (12), Noor (10) en Olaf (5). Harry studeerde levensmiddelentechnologie en heeft een eigen coachingpraktijk, Christine vervulde diverse functies in het onderwijs en is na de geboorte van de derde gestopt met werken. Inmiddels volgt ook zij een opleiding tot coach, een eigen praktijk is in de opstartfase.

Bij Harry leefde al vele jaren een missionair verlangen. Christine deelde dat, al stond ze er anders in. 'Ik was en ben iets zakelijker. Bij mij speelde vooral de vraag: wat ga ik dan dóen?' Beiden waren ze ervan overtuigd dat je als christenen niet, zoals Harry het verwoordt, 'op een kluitje moet gaan zitten'.

Christine werd jaren geleden al geraakt door een interview met de directeur van de reformatorische Petrus Datheenschool in Rotterdam. 'Het sprak me zo aan: de liefde, het gemêleerde – verschillende soorten kinderen, uit verschillende kerken. In feite lanceerde deze directeur een noodkreet. Voor de stad, voor de buurt.'

Versterking

In 2021 startte het eigenlijke roepingsproces met woorden uit psalm 107: 'En Hij leidde hen op een rechte weg om te gaan tot een stad ter woning.' Ze moesten hun tent ergens anders opslaan, daar viel niet aan te ontkomen. En 'die stad' zou Rotterdam zijn, en specifiek de missionaire gemeenschap Licht op Zuid. Dat laatste werd duidelijk toen ze op een goede dag lazen over een ander gezin dat naar Rotterdam was verhuisd. 'Daar ging ons hart echt sneller van kloppen. Deze mensen gaven aan dat deze stad best wat versterking vanuit de Biblebelt kon gebruiken. De volgende ochtend zeiden we: misschien moeten we maar eens contact opnemen.' De rest is geschiedenis.

Christine vond het nog wel spannend, 'ook voor de kinderen. Ede, onze context, achter ons laten... Ten diepste wilde ik alleen gaan als ik zeker wist dat dit Gods weg was.' De kinderen zijn al in een vroeg stadium bij de plannen betrokken. Christine: 'Marnix had het er eerst

moeilijk mee: hier was hij 'altijd bang voor geweest'. Anna vond het geweldig. Noor was niet echt enthousiast en de jongste, Olaf, maakte het weinig uit. Elke zondagavond hebben we een gebedsmoment met de kinderen. (Ontroerd:) Marnix bad eerst heel eerlijk: wilt U geven dat het niet doorgaat? Maar geleidelijk aan veranderde hij.'

Harry: 'We zien ons leven als een pelgrimage. We zijn hier niet voor onszelf.'

De familie Van der Sluijs woont in een sfeervol pand van bijna een eeuw oud in de wijk Hillesluis. Met de makelaar en de aannemer, beiden christen, klikte het meteen – ook zulke knipogen van Boven. Die aannemer was nodig omdat er nog volop geklust moest worden, vooral op de bovenverdieping. Je zou het een strategische plek kunnen noemen: op loopafstand bevindt zich 'hun' Maranathakerk / Licht op Zuid. De tramhalte is op de hoek. Voor de twee oudste kinderen is de school (resp. de Guido de Brès en De Swaef) prima aan te fietsen. De jongste twee worden gebracht naar de Petrus Datheen. Inderdaad, de school die jaren geleden een snaar deed trillen...

Kipschotel

Of ze hun draai gevonden hebben? 'Toen we dit huis op het oog hadden en een rondje maakten

“

Een buurman kwam een kipschotel brengen omdat hij een baan had.”

door de wijk, voelden we ons gelijk thuis.’ Op een ongedwongen manier maakten ze kennis met de straat. Harry: ‘Bij de verhuizing hadden we even een extra parkeerplaats nodig. Wij wilden een buurman vragen of we zijn plek mochten gebruiken. Hij was zelf niet thuis maar z’n vrouw gaf de sleutels van z’n Tesla, Christine mocht hem zelf wel verplaatsen. De volgende dag kwam hij de sleutels ophalen en vertelde hij iets over zijn leven, zijn moeilijke jeugd. Zo zijn er meer contacten. Een buurman van een paar huizen verderop, uit Bangladesh, hoopte vurig dat hij werk zou vinden. Op een dag stond hij met een grote glimlach voor de deur: hij had een baan! En om dat te vieren bracht hij een kipschotel.’

Grote stad, dus anoniem? Christine: ‘Zo’n wijk heeft juist ook iets heel intiems. Een verkoopster bij de Zeeman kende binnen een week al onze namen. Je zou misschien denken dat je verloren raakt in de massaliteit. Maar je verdwijnt hier echt niet; mensen zijn juist ontzettend blij als je komt. Dat zeggen ze ook tegen ons: wat fijn dat jullie hier zijn.’

Harry vult aan: ‘Er gewoon zijn, dat is al genoeg. We hebben geen speciale functie maar we gaan doen waartoe we ons als gezin geroepen weten.’ In Ede had hij al ervaring opgedaan met straat-evangelisatie, en vanuit Licht op Zuid maakt hij

deel uit van het straatwerkteam. Eens in de twee weken staat Harry samen met een evangelist op de markt op het Afrikaanderplein. ‘Daar komen veel mensen uit de Turkse gemeenschap. Het gebeurt regelmatig dat je zomaar anderhalf uur met iemand aan de praat bent!’

Hondje

Christine wil zich ook graag dienstbaar maken in deze wijk maar doet het rustig aan. ‘Dat is ook het advies, het eerste jaar op je nieuwe plek geen grote klussen. Als gezin verrichten we hand- en spandiensten. De kinderen doen wat in de kerk: Marnix bedient de beamer, Anna speelt piano. En we helpen mee met activiteiten zoals een kraampje op de markt, een buurtfeestje.’

Wat missen ze uit hun vorige leven? Christine: ‘Op dit moment hebben we helemaal geen tuin. Straks, na de verbouwing, een heel klein stukje. In Ede hadden we een hondje waar we allemaal heel erg aan gehecht waren. We hebben hem meegenomen maar het werkte gewoon niet, de ruimte is te beperkt. Ik moest twee keer per dag een eind gaan lopen. Toen hebben we gebeden of we een liefdevol adres voor hem mochten vinden. En dat is gebeurd, gewoon, tijdens onze vakantie.’

En iets anders: Ede is natuurlijk ook wel een stad waar je in aanraking komt met de weerbarstigheden van het leven, maar dan kon je je toch terugtrekken op je eigen plek. Dat is hier anders: de armoede, de troep, je woont er tussenin. Hoe daarmee om te gaan, ook dat is een proces.’

Harry: ‘Je moet er een antenne voor ontwikkelen.’ Christine: ‘Je moet heel veel leren, je mag heel veel leren.’

“

Je staat zomaar anderhalf uur met iemand te praten op de markt.”

Zichtbaar aanwezig

‘We verwachten dat je met ons een oranjebitter drinkt bij de aubade in de feesttent.’ Zo luidde het antwoord van een van de leden van de beroepingscommissie een aantal jaar geleden. Uit de communicatie was duidelijk geworden dat de kerkenraad het belangrijk vond dat de nieuwe predikant zichtbaar aanwezig zou zijn op het dorp. Toen ik de vraag stelde welk beeld men daarbij had, kwam onder andere de feesttent van de Oranjevereniging ter sprake. Wees daar, waar het dorp samenkomt.

Dit verlangen van de kerkenraad sprak me erg aan. We woonden in die tijd in een grote plaats, op behoorlijke fietsafstand van de kerkelijke gemeente waar we als net-afgestudeerde en nog-studerende bij betrokken waren, in een buurt zonder al te veel onderling contact. Dat maakte missionaire aanwezigheid niet eenvoudig. De verhuizing naar een klein dorp met een sterke sociale cohesie bracht ons in een andere wereld. We zagen allerlei mogelijkheden om dicht bij de mensen te komen. Maar hoe doe je dat?

Nu, zes jaar later, heb ik geen pasklaar antwoord op die vraag. Wel ben ik een aantal ervaringen rijker en illusies armer. Er waren momenten van verwondering en momenten van verbazing. De diepste les voor mezelf was dat ik de vraag moest veranderen. Waar ik me eerst afvroeg hoe je dat doet – dominee voor het hele dorp zijn, zou ik nu vragen hoe je dat bent. Voor mijzelf speelt de Naam van God hierin een grote rol, die Naam waarmee Hij zich bekendmaakte aan Mozes: Ik ben, Ik ben erbij, Ik ben present (Exodus 3). Niet ‘ik doe’, maar ‘ik *ben*’ staat voorop. Er zijn bij en voor alle mensen die op je pad komen, voor elke dorpeling, in alle omstandigheden van het leven. Dat geldt overigens voor ons allemaal, of je nu dominee bent of niet.

Als ik bezoekwerk lopend deed, kostte dat weliswaar wat meer tijd, maar het leverde allerlei contactmomenten op: je groette ieder die je tegenkwam, passeerde huizen waarvan de bewoners naar je zwaaiden en soms ontstond

er onverwachts een gesprekje. Aanwezigheid bij evenementen zoals de aubade, de plaatselijke wielerronde en de jaarlijkse dodenherdenking werkte verbindend. Soms bleek later dat mensen me dan wisten te vinden als er iets was dat hun leven intens raakte, zoals ziekte of plotselinge sterfgevallen.

Naast die aanwezigheid bij wat er al was, zocht ik ook naar nieuwe ontmoetingsmomenten. Met enthousiasme ging ik een vaste ochtend in de kerk werken, met de deuren open en een wapperende vlag langs de weg: ‘De kerk is open’. De kunst was om geen hoge verwachtingen te koesteren, maar verrast te worden als er soms iemand was voor wie de drempel op woensdag wat lager bleek dan op zondag.

Soms zag je kansen, vaker moesten je ogen ervoor open gaan. Soms zag je het te laat. Zoals die keer dat we als gezin genoten van de vijfjaarlijkse karrenoptocht op Koningsdag en ik me pas op dat moment realiseerde dat alle verenigingen van het dorp een kar hadden gemaakt, maar we als kerk afwezig waren...

Er waren echter ook momenten van verwondering. Flitsen van echt contact, gelegenheden om iets van Christus ter sprake te brengen, momenten waarop je als dienaar van het Woord herkend en benaderd werd. In het bijzonder denk ik aan momenten van ziekte en rouw. En aan die dienst in de feesttent van de Oranjevereniging. Meestal was er een spreker van buiten, deze keer mochten we de invulling verzorgen met de drie plaatselijke predikanten. Van een behoorlijk losstaand jaarlijks event, werd het een moment van verbinding tussen voorgangers en dorpsgenoten. Zichtbare aanwezigheid van predikanten die zaaien, in de hoop op vrucht voor hem die vaak verborgen aanwezig is op het dorp. In het geloof dat Hij ons bestaan deelt, ook ons dorpsbestaan. Hij is er en zal er zijn. Namens hem mag ik zichtbaar aanwezig zijn. Voor mij is dat het kostbare geheim van de liefde voor het dorp, de vreugde van het leven als dorpsdominee.

LIEFDE VOOR
HET DORP

Een klein, maar zichtbaar teken van God

Dominee Jan Ouwehand vindt het belangrijk dat zijn kerk als open en toegankelijke plek in het dorp aanwezig is. Maar het is zoeken, zegt hij. 'We doen best wel wat dingen, maar het is allemaal klein. Er passen geen grote woorden bij.'

Jan Ouwehand is predikant van de Hervormde gemeente van Ilpendam en Watergang. Hij woont in Ilpendam, samen met zijn vrouw Carine. Hiervoor was hij tien jaar directeur van de

zendingsorganisatie GZB, die wereldwijd actief is. Zelf heeft Jan ook de nodige buitenlandervaring. Door de Gereformeerde Gemeenten werd hij uitgezonden naar Zuid-Afrika, daarna was hij betrokken bij Prisma, het samenwerkingsverband van christelijke ontwikkelingsorganisaties.

Buitenstaander

Ilpendam en Watergang liggen naast elkaar in de Noord-Hollandse gemeente Waterland, op een steenworp afstand van Purmerend en Amsterdam. Ilpendam telt zo'n 1800 inwoners,

Watergang 600. Het zijn pittoreske dorpen in een landelijke, waterrijke omgeving, je zou er zo verliefd op worden en naartoe verhuizen.

Sommige mensen doen dat ook. 'Er zijn heel weinig oorspronkelijke inwoners', zegt Jan. 'Een groot deel is afkomstig uit Amsterdam. Dat zijn mensen die het betalen kunnen. Ze vinden het dorp interessant maar voelen zich buitenstaander.' Er is ook een grote groep inwoners met een allochtone achtergrond. Zij kregen in Ilpendam huisvesting toegewezen. 'Maar zij leven hier

niet, ze zijn bijvoorbeeld georiënteerd op hun Armeense gemeenschap in Amsterdam.' Al met al is er dus niet zoveel samenhang. 'Een kleine groep hecht aan gemeenschapsactiviteiten, zij runnen een dorpswinkel en een dorpshuis, maar voor het overgrote deel geldt dat niet.'

Streekgemeente

Zijn kerkelijke gemeente is een streekgemeente, vertelt Jan. 's Zondags komen er ongeveer 60 mensen naar de dienst die afwisselend in Ilpendam en Watergang wordt gehouden.

Vanuit het dorp gaan tien mensen regelmatig naar de kerk, schat hij, van de omliggende boerderijen nog eens vijf. Maar de meeste mensen komen van verder weg, uit Purmerend en Amsterdam-Noord. Zij voelen zich thuis bij het gereformeerd-confessionele karakter.

Onder de kerkgangers bevinden zich vrijwel geen jonge mensen. Wel is er een Bijbelkring van dertigers, die een paar keer per jaar bij Jan thuis afspreken. En een jongerengroep die tijdens corona uiteenviel, maar nu een doorstart maakt. Jan merkt dat de kerk ver van hen afstaat. Hij heeft weleens gevraagd of ze iemand in de klas kennen die ook naar de kerk gaat, of dat ze ooit in een kerkelijke bijeenkomst zijn geweest met meer dan 100 mensen. Nee, antwoorden ze. 'Voor hen is kerk-zijn niet alleen een bubbel, los van de werkelijkheid waar ze dagelijks in leven, het is zelfs een bubbeltje. Het heeft voor hen geen kracht.' Het is de realiteit in grote delen van Noord-Holland, zegt hij. 'De enige plek waar God ter sprake komt, is in de kerk. God is geen argument. God is geen realiteit.' Hij noemt het 'ingewikkeld en moeilijk' om in die context de betekenis van het evangelie over te brengen.

Zoeken

Jan vindt het belangrijk dat er in het dorp een zichtbare presentie is van de kerk. Maar voor zijn eigen gemeente is dat zoeken, zegt hij eerlijk. 'Wij zijn niet vanzelfsprekend present in het dorp omdat veel inwoners betrokken zijn bij de kerk. Want dat is niet zo.'

Een van de ingangen om met mensen in contact te komen is de 55-pluskring, een initiatief van de dorpsvereniging die activiteiten voor ouderen organiseert. 'Als kerk ondersteunen wij die financieel en ik doe bijvoorbeeld de kerstmeditatie.' In augustus, als het dorpshuis gesloten is, fungeert de kerk als gastheer voor de wekelijkse koffieochtend. Voor sommige ouderen is dat een belemmering om te komen.

Een andere ingang is de vakantiebijbelclubweek die nog elk jaar veel kinderen uit het dorp trekt. 'En ook dan vinden sommige mensen het niks. De eerste ochtend waren er moeders die halverwege met hun kind weggingen. Al ben je als kerk nog zo open, het evangelie heeft ook een scherp randje. Als je daar niet in geloven wilt of kunt, dan stap je op.'

Voor komend seizoen is een nieuw initiatief bedacht: 'Focus op verhalen', een creatieve manier om Bijbelverhalen te beleven. 'Dat doen we samen met de katholieke kerk, onze enige collegakerk in Ilpendam.' Beide kerken nodigen vijf inwoners uit om deel te nemen. 'Eigenlijk doen we nog best wel wat dingen. Maar het is allemaal klein. Er passen geen grote woorden bij.'

Landingsplaats

Soms heb je als kerk niet de middelen om allerlei dingen te doen maar wel om er te zijn, zegt Jan. 'Misschien kunnen mensen dan de weg vinden op het moment dat er wat aan de hand is.' Het gebeurt een enkele keer dat hij gevraagd wordt om iemand te bezoeken die geen lid is van de kerk. Soms ontwikkelt zich daar iets uit, soms niet. 'Je deelt wat je hebt op de plek waar het kan.'

Hij vraagt het zich weleens af: 'Als God niet meer ter sprake komt en er ook geen kerk meer is, welke landingsplaats blijft er dan nog over? In alle letterlijkheid verwijst een kerk in een samenleving toch naar God.' Hij herinnert zich een discussie uit zijn tijd bij de GZB. 'We werkten in Egypte onder andere met de Koptische kerk, die niet heel direct aan evangelisatie doet. Sommigen hadden kritiek op dat gesloten karakter, maar iemand zei: "Vergis je niet in de missionaire betekenis van het feit dat deze mensen al 2000 jaar lang de kerk open houden en de lofzang gaande."'

Punt

'Als kleine gemeente kun je je gemarginaliseerd voelen. Je kunt heel veel niet, je hebt er de menskracht niet voor. Maar zou het ons de ogen kunnen openen dat het kleine in Gods ogen groot is, en het grote klein? De enige relevante vraag is misschien wel: zijn we met alle kleinheid een zichtbaar teken van God? Het gaat er niet om of er over 80 jaar nog steeds een kerk in Ilpendam is. Het gaat erom dat wij op dit moment, met alle beperkingen, een kerk zijn die tot lof is van God en tot zegen van mensen. Punt.'

A man in a grey coat and glasses stands on a wet cobblestone street at night, holding a dark blue umbrella. To his right is a large, white sculpture of three people wearing bright yellow raincoats and hats, huddled together. The background shows city lights and buildings reflected in the wet pavement.

KEES VAN EKRIS OVER LIEFDE
VOOR DE BUURT

‘Het verlies van verbondenheid wordt weinig benoemd’

Als Theoloog des Vaderlands kwam Kees van Ekris deskundige en liefdevolle mensen tegen, maar ook veel verlies van samenhang in families, kerken, in de buurt. ‘Er is behoefte aan mensen die zeggen: natuurlijk, het is moeilijk, maar er is iets wat ons bindt.’

Vlak na de zomer, tussen twee vergaderingen door, spreek ik Kees van Ekris in het kantoor van de IZB in Amersfoort. Hij vertelt over ontmoetingen die hij had als Theoloog des Vaderlands en die nog gepland staan. Het jaar zit er bijna op. Binnenkort wordt zijn opvolger bekendgemaakt. In mei 2025 verschijnt een boek waarin Kees terugblijkt op tien ontmoetingen in het domein van de politiek, de psychiatrie, de muziek, de sport, de techniek en de kerk.

Een van de opdrachten die hij zichzelf meegaf, was het beschrijven van ervaringen van goedheid, schoonheid en waarheid. Ervaringen van goedheid doen zich voor in alledaagse situaties. 'Ik zag een politica en een psychiater in een hoekje van een kamer in intens overleg over de situatie van jongeren met psychische problemen, suïcide en euthanasie. Het ging erover dat er een fase van wanhoop kan zijn in een jong mensenleven en dat euthanasie daarbij een flirt kan worden met de dood. Zij probeerden niemand in een verkeerd daglicht te zetten: niet degenen die een euthanasieverzoek doen, en ook niet de psychiaters of de artsen die dat moeten beoordelen. Maar ik zag ze zoeken naar een antwoord op de vraag: hoe kunnen we het leven van jonge mensen, dat zo complex is, zo beschermen en zo koesteren, dat het niet vervalt in die diepste wanhoop, namelijk van de dood? Ik zag zorgvuldigheid en liefde, maar ook waakzaamheid. Dat vond ik zo mooi: die verbinding van kennis en liefde, gewoon op een donderdagmiddag, na een hele drukke dag, tussen half vijf en kwart over vijf.'

Een gokje

Hij liep een dag mee bij een ggz-instelling en in de Tweede Kamer. Hij zag er schoonheid en waarheid, maar ook lelijkheid en leugen, vertelt hij. 'Ik heb daar een debat over de liberalisering van de gokmarkt gezien, met een dossier van duizend pagina's. Er zijn in een paar jaar tijd meer dan een half miljoen online gokkers bijgekomen, waarvan een kwart jonge mensen onder de 23 jaar. Bij 90% van de politici zag ik dat ze een waardig debat met elkaar probeerden te voeren over kansarme jongeren die door die gokmarkten vermalen worden. Maar sommige populistten zeiden simpelweg "Wij gunnen

mensen een gokje." En dan kwamen ze ook nog weg met het kleineren van de politici die het werkelijke handwerk proberen te doen. Schoonheid en goedheid en lelijkheid en leugen: dat zag ik daar voor mijn ogen gebeuren.'

Weefsel

Van Ekris verdiepte zich ook in verlieservaringen, op allerlei niveaus. Verlieservaringen zijn er ook in dorpen, bijvoorbeeld door kerken die kleiner worden. Hoe ga je daar goed mee om? Is er een medicijn tegen de onmacht? 'Ik zie dat het weefsel in de samenleving aan het scheuren is. De verbondenheid van mensen die dachten bij elkaar te horen, in buurten, families, vakbonden, is veel minder sterk geworden. Polarisatie is een sleets woord, maar de werkelijkheid erachter is dat de verbondenheid breekt. Een collega-predikant vertelde dat een van zijn gemeenteleden op het ministerie van Landbouw werkte, en dat anderen – boeren – zeer ontdaan waren over het landbouwbeleid van het kabinet-Rutte IV. Hij vertelde dat die kerkleden met gespannen aandacht luisterden naar waar de predikant voor bad.'

Je ziet die tegenstellingen ook bij de reacties op wat er in Israël en Gaza gebeurt, zegt Van Ekris. 'Het verdriet om dat verlies aan verbondenheid wordt weinig benoemd. Er is behoefte aan mensen die zeggen: natuurlijk, we begrijpen elkaar moeilijk, maar er is iets wat ons bindt, toch? De coronacrisis heeft ontwikkelingen versneld die er al waren. Ik mis mensen die het verdriet daarover uitspreken.'

De Bijbelse profeten zeggen dat er een helende potentie zit in het verdriet. 'Het gaat erom dat iemand zegt: "Ik mis wat wij samen hadden,

omdat me dat dierbaar was; ik voel dat ik jou kwijtraak en dat wil ik niet. Ik kan wel mijn mening over Hamas geven of het klimaat, maar even los daarvan, ik wil je niet kwijt.” Het is waardevol om die verlieservaring te benoemen, te beleven en uit te spreken in de kerk, in de buurt, in de familie.’

Oefenen

Een ander aspect is dat we uit een monoculturele traditie komen, niet alleen wat de verzuijing maar ook wat families betreft. Van Ekris: ‘We gaan nu naar een plurale, botsende werkelijkheid, waarin wij moeten leren leven met echt andere gevoelens en andere opvattingen. In veel culturen zijn mensen daaraan gewend, maar wij kunnen daar moeilijk mee omgaan.’

In Indonesië, waar hij afgelopen zomer oud-studenten bezocht (eerder heeft hij er gewerkt als zendingspredikant), zag hij hoe het ook anders kan. ‘Op de plek waar ik woonde, is er elke maand een buurtvergadering waarin alle gezinshoofden samenkomen. Ik was daar ook altijd bij. De buurtvoorzitter, die iedereen bij elkaar roept, begint de vergadering met gebed en nodigt de aanwezigen uit in stilte naar hun eigen overtuiging te bidden. “Bid tot je God dat dit een goede vergadering mag zijn”, zegt hij dan. ‘Daarmee werden de verschillen erkend. Een bijzondere ervaring. Wij moeten dat nog leren, die omgang met verschillen’, zegt Van Ekris. ‘Daar moeten we in oefenen. De wereld-kerk is daarbij een belangrijke gids voor ons.’

Karikaturen

Het christelijk geloof is in Nederland voor steeds meer mensen iets onbekends; er zijn karikaturen en irritaties. ‘De kerk is mensen kwijt. Dat is ook een verlieservaring. Je moet erkennen dat je een andere rol hebt gekregen, ook al staat het kerkgebouw nog steeds centraal in het dorp of de wijk. Je moet niet opnieuw een grote broek aantrekken. Maar het verlies aan samenhang is wel een thema dat de kerk kan inbrengen, door te zeggen: “Wij vervreemden van elkaar, wij allemaal. En dat doet ons zeer. En wij vermoeden dat het veel meer mensen zeer doet.” Is dat een manier om met elkaar in contact te komen?’

Soms kun je als kerk ook een appèl op mensen doen, denkt Van Ekris. ‘Het is belangrijk dat iemand zegt: je kunt niet hier in het dorp wonen en tegelijkertijd nooit investeren in gezamenlijkheid. Kerken vervullen niet meer de centrale rol van voorheen, maar je mag gerust zeggen: wij zijn óók het dorp, wij hebben net zo veel liefde voor het dorp als heel veel anderen; wij willen ook dat de huisarts en de supermarkt blijven en we hebben ook nog eens een gebouw midden in het dorp. Dus: erken dat je een andere rol hebt, maar blaas niet de aftocht. Dan wordt de eroderende kracht die dat weefsel laat scheuren, alleen maar sterker.’

“

Erken dat je een andere rol hebt, maar blaas niet de aftocht.”

‘Iedereen zou Tom Naastepad eens moeten proberen’

Ze heeft een brede belangstelling als het om boeken gaat, maar hypes zijn niet aan haar besteed. Leontien Timmermans (63), administrateur bij de IZB, vertelt wat ze zoal leest in bed.

Wat ligt er momenteel op je nachtkastje?

‘Ik heb geen nachtkastje. De boeken die ik aan het lezen ben, liggen ónder mijn bed. Al dertig jaar geniet ik van hetzelfde ritueel: om half zes gaat de wekker, ik maak mijn ontbijt en eventueel de lunch voor kantoor. Vervolgens ga ik met een mok koffie terug naar bed. Kussen in m’n rug, boek erbij. Ja, er is in de loop van de tijd wel eens een mok omgegaan...’

Onder je bed dus. Wie of wat vinden we daar?

‘Tom Naastepad. Ik heb – ze spreidt haar armen wijd uit – zo’n rij van hem. Eigenlijk wil ik even niet anders. Nu ben ik bezig met ‘Naar Mokum’, een uitleg van het boek Exodus. Naastepad, een theoloog en rooms-katholiek priester, is bij velen bekend als lieddichter maar ook zijn preken zijn uitgegeven. Ze lezen niet snel weg, het is geen lectuur om er op een zondagmiddag in te verdrinken.

Hij zegt zoveel dat je het haast niet kunt bevatten. Daarom doe je ook best lang over een boek van hem. Z’n taalgebruik is plechtig, maar ik vind dat niet storend. Dat zijn boeken decennia geleden geschreven zijn, maakt evenmin uit. Ze zijn trouwens heel actueel. Hij schrijft bijvoorbeeld over de mammon, waarbij de gewone man ondersneeuwt. Met veel humor en ironie kaart hij dingen aan. Als hij de gemoedstoestand beschrijft van Ahasveros, nadat Vasthi was verstoten, heeft hij

het over een ‘koninklijk kwijnen’. Zoiets triggert me. De boeken van Naastepad zetten je aan het denken. Mij geven ze veel energie.’

Met andere woorden: aanraders?

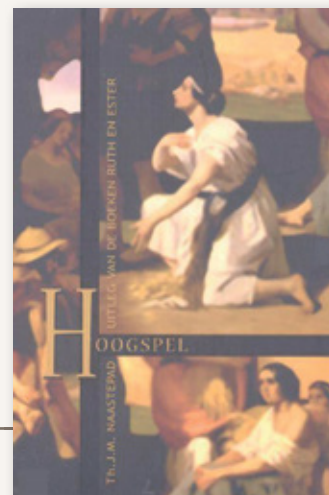
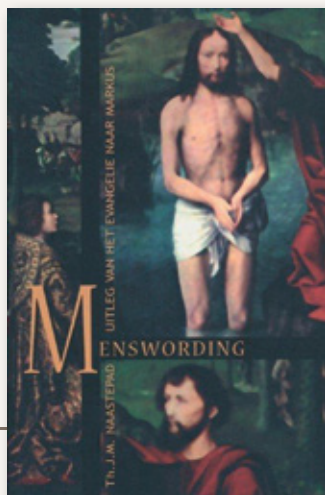
‘Zeker! Iedereen zou ze eens moeten proberen. Begin voor de zekerheid met een dunnetje. ‘Hoog Spel’ bijvoorbeeld, over Ruth en Esther.’

Andere favoriete genres?

‘Ik hou van historische romans, zoals van Jean Plaidy, en van boeken over hedendaagse thema’s die door De Correspondent zijn uitgegeven. Verder lees ik alles wat los en vast zit over Santiago de Compostela. Twee keer heb ik de pelgrimsroute gelopen, een keer alleen en een keer met Hans, mijn man. Diep in mij zit het verlangen om de tocht nog een keer te maken – desnoods gedeeltelijk.’

Laat je je leiden door tips en recensies?

‘Vroeger wel, ik heb wel een tijdje in de pas gelopen met de andere moeders van school, we lazen allemaal Lynn Austin en Frank Peretti. Maar ik ga niet meer zo mee met hypes. Toen iedereen riep over Dan Brown, besloot ik uit koppigheid voorlopig even niets van hem te lezen.’

TERUGBLIK DABAR 2024

'Juist op de camping merk je hoe eenvoudig het geloof is'

Coen Anker deed dit jaar voor het eerst mee aan Dabar.
'Je leert hier snel dat de liefde van God de kern is.'

‘We hebben veel spellen gedaan’, vertelt Coen Anker (22) uit Krimpen aan den IJssel over de twee weken dat hij deze zomer Dabarwerk heeft gedaan. Plaats van handeling was camping De Drecht in het Zuid-Hollandse Leimuiden. ‘Het was lekker weer, dus we deden met de kinderen veel waterspelletjes, buikschuiven, vossenjachten, dat soort dingen.’

Vanuit zijn kerk gaat elk jaar een team Dabar doen, vertelt Coen. ‘Voor mij was dit de eerste keer. Dit jaar stonden we op een vrij grote camping waar ook veel mensen het grootste deel van het jaar wonen. Er waren best veel Hagenezen, wat zorgde voor een directe sfeer.’

Kampdienst

Het team hield twee keer een kampdienst. ‘Op deze camping waren ze kampdiensten op deze manier niet gewend. We hebben dingen uit het dagelijkse leven uitgebeeld en teruggekoppeld naar het evangelie.’

Je houdt als het ware de structuur van een kerkdienst aan, maar je gebruikt daarbij vooral kinderliedjes, legt hij uit. Om iets van God te vertellen, kozen ze voor het beeld van een strandwacht. ‘Ik ben normaal gesproken elke zomer een week strandwacht, dus die ervaring kon ik goed gebruiken. We vertelden dat God respectvol is als een strandwacht. Hij kijkt naar de mensen en als we hem nodig hebben, kunnen we hem roepen. Hij helpt ons uit het water, ook als we van tevoren vonden dat we een zwemvest niet nodig hadden. Het bijzondere was dat we van die boodschap twee weken later nog iets terug hoorden. Blijkbaar bleef dat hangen bij de kinderen.’

Dabar doen was voor hem een verdiepende ervaring. ‘Ik merkte dat mijn relatie met God is veranderd door Dabar. Je leert God persoonlijk kennen. Randzaken, die soms ook in de kerk wat meer op de voorgrond staan, vallen weg. Ik omschrijf het zelf zo: voor Dabar was ik in de ontdekkende fase met God, nu in een intieme relatie. Zo ervaar ik het.’

Coen heeft twee weken Dabar gedaan. ‘Ik heb er andere dingen voor opzij gezet, maar het

heeft veel voor me betekend. Je bent eigenlijk heel de dag wel aan het nadenken over de vraag hoe je Gods Woord uitlegt op zo’n manier dat een kind het kan begrijpen. Daardoor ga je zelf ook de dingen anders zien. Je bent met een team bezig, waarbij je snel naar elkaar toe kunt groeien, ook geestelijk. Dat voelt als broers en zussen.’

Nieuwsgierigheid

‘Wij voelden Gods aanwezigheid en regelmatig ervoeren we Gods verhoring’, zegt hij. ‘We merkten in de eerste week bijvoorbeeld dat we de tieners op de camping moeilijk konden bereiken. Er is tijd nodig om een vertrouwensband op te bouwen. We hebben gebeden om nieuwsgierigheid. De volgende ochtend merkten we dat de tieners zelf vragen stelden en dat er allerlei onderwerpen op tafel kwamen. Dat was bijzonder. Wat ik ook bijzonder vond, is dat kinderen zo snel soms kwetsbare dingen met ons wilden delen.’

Ze stelden verrassende vragen. ‘Er waren kinderen die ons vroegen of we voor twee weken christen waren. Dat vond ik een interessante vraag. Anderen vroegen of we betaald kregen. Dat we dit vrijwillig deden, vonden ze maar een bizar idee. Twee weken vrijwillig kinderen vermaken? Dat konden ze zich niet voorstellen. Dat was een mooie opening voor gesprek om iets van onze drijfveren te delen.’

Wat zou hij willen zeggen tegen mensen die Dabar overwegen, maar zich afvragen of ze er wel geschikt voor zijn? 'In het begin dacht ik ook: is dit wel wat voor mij? Ik denk dat Dabar juist daarom voor mijzelf heel waardevol is geweest. Op de camping merk je hoe eenvoudig het geloof is. Je leert hier snel dat de liefde van God de kern is.'

Die ervaring is moeilijk te verwoorden, zegt hij. Hij zwijgt even. 'Op de eerste zondag hielden we een kampdienst waar ik een rol in had. Het voelde alsof ik werd beetgepakt door God. God heeft me in die twee weken niet meer losgelaten. In de weken ervoor voelde ik juist afstand tussen God en mij, maar door Dabar werd het weer persoonlijker. Je mag uitdelen en vertellen, maar ook veel ontvangen.'

Humor

Was er een ontmoeting die hem vooral is bijgebleven? 'Ik heb eerder nooit zo sterk ervaren dat God humor heeft. Op een gegeven moment hadden we als team gesprekken over de vraag hoe we de ouders van de kinderen konden bereiken. En precies op dat moment kwam een man binnenlopen die dacht dat wij de catering verzorgden. We hadden een heel gesprek. Na het eten sloten we af met gebed en een stukje uit de Bijbel, waar hij ook bij was. Dat heb ik ervaren als een knipoog van God.'

Zo waren er meer momenten. 'Ik heb ervaren dat God niet alleen van mij houdt, maar ook van deze kinderen. Je merkt dat aan hoe snel ze je vertrouwen, hoe fijn ze het vinden om door jou gezien te worden. Dat is een gevoelservaring. Aan het eind van de tweede week was er een

meisje van een jaar of vier dat steeds meer naar ons toe trok. Zij kwam ons opeens een schnitzel brengen. We vroegen ons af waarom. Overgebleven van de barbecue? We vroegen het na bij haar ouders. Die vertelden dat ze klusjes had gedaan en daarvoor tien euro had gekregen. Daarvan had ze een schnitzel voor ons gekocht. Dat is lachwekkend ergens én heel bijzonder. Ze wilde gewoon iets terug doen. Dat kun je niet verzinnen, dat moet je ervaren.'

Coen zou het anderen zeker aanraden om Dabar te doen. 'Ik ben van plan om zelf volgend jaar weer te gaan. Of je nu een goede relatie hebt met God of niet, het is sowieso goed om te gaan. Ik had bijvoorbeeld niet kunnen denken dat ik zo'n goede klik zou hebben met de jongere kinderen. Ik dacht dat ik meer contact zou kunnen maken met de tieners. En dat ik zo zou genieten van kinderliedjes, had ik ook niet verwacht.'

Dabar 2024

Henk Boerman, hoofd IZB-Impact, is dankbaar voor de inzet van de Dabarcommissies en de teams, die deze zomer voor het eerst zelfstandig werkten. In totaal hebben zo'n 200 jongeren Dabar gedaan, op zestien plekken: elf campings, drie pop-upcampings en in woonwijken in Almelo en Rotterdam-Crooswijk. Sommige campings zijn gestopt met Dabar, bijvoorbeeld omdat ze een nieuwe eigenaar kregen die koos voor betaald animatiewerk. Tegelijkertijd is er ook goed nieuws: op de meeste campings zijn meer weken Dabar gedraaid dan vorig jaar, vertelt Boerman. Soms was een team vier weken present, terwijl het op die locatie in 2023 lukte om één week animatiewerk te doen. Dat is belangrijk, want als er in een groot deel van de zomer geen Dabar is, gaan campings nadenken over alternatieven voor het christelijk animatiewerk, legt hij uit. 'We zien ook dat er meer vrijwilligers uit lokale gemeenten bij Dabar betrokken zijn. Er zijn mensen die al een

aantal jaren Dabar doen, ook volwassenen, maar er melden zich ook nieuwe jongeren aan.' De IZB probeert te faciliteren dat teams gemakkelijker contact met elkaar kunnen onderhouden. 'Ik hoop dat we daarin volgend jaar samen met de teams stappen kunnen zetten. We gaan onderzoeken wat daarvoor nodig is.'

De IZB blijft plaatselijke Dabarcommissies ondersteunen met onder meer Bijbelstudie-materiaal, promotie op sociale media en het faciliteren van de inschrijving. 'We merken dat er goed gebruik gemaakt wordt van het Bijbelstudiemateriaal.' In de Bijbelstudies zit veel van de expertise van de IZB op missionair gebied verwerkt. Boerman: 'We hopen dat we kunnen helpen met inspiratie en dat onze inzet ook de komende jaren op de inhoud gericht kan zijn. Hoe voer je een gesprek over zingeving? Hoe kun je een samenkomst vormgeven? In het verkennen van dat soort vragen kunnen we van betekenis zijn.'

Tekst: Nels Fahner. Foto's: Hilde Keesmaat, Joanne Stoffer

HENRIK WIENEN OVER MISSIE

**‘De kerk moet
ook op de
smartphone
aanwezig zijn’**

Henrik Wienen is de bedenker van Donkey Mobile, de app die door steeds meer kerken wordt gebruikt. Hij wil kerken ondersteunen met goede digitale technologie. 'Laten we het belangrijkste communicatiemiddel van deze tijd, de smartphone, niet overlaten aan de Instagrams, de Facebooks en de shopping apps.'

Afgelopen zomer was ondernemer Henrik Wienen (36) ruim twee maanden in Duitsland. Niet om vakantie te vieren, maar om te onderzoeken of de kerk-app Donkey Mobile ook daar voet aan de grond kan krijgen. Zijn vrouw en kinderen reisden met hem mee. Inmiddels zijn ze weer thuis in Utrecht, waar het gezin is aangesloten bij de Jacobijkerk.

Dat is ook de plek waar Henrik een aantal jaar geleden het idee voor zijn kerk-app krijgt. Hij is dan werkzaam in de ICT. 'Ik kwam bij heel veel kledingmerken die ik voortdurend vertelde dat ze moesten investeren in de kwaliteit van mobiele apps. Tegelijkertijd zat ik op zondag in de kerk waar die goede communicatiemiddelen helemaal níet voorhanden waren. Terwijl de boodschap van de kerk levensreddend is. Daar wilde ik iets aan doen.' Hij richt Donkey Mobile op, de onderneming waar hij tegenwoordig bijna dag en nacht mee bezig is.

Wijsheid

Voor Henrik is het geloof altijd een vanzelfsprekendheid geweest, vertelt hij. 'Ik heb mijn hele leven een plek gehad in de kerk. Ik heb daar iets gevonden wat ik op andere plekken niet zag. Ik herinner me dat ik zestien was en dat psalm 111 gezongen werd: "Van alle wijsheid het begin is: vrees de Heer met ziel en zin." Dat waren teksten die indruk op mij maakten en met me meegingen.'

Het geloof is ook de drijfveer voor zijn werk bij Donkey Mobile. 'Ik vind het zó belangrijk wat we aan geloof en kerk in deze samenleving hebben. Laten we het belangrijkste communicatiemiddel van deze tijd, de smartphone, daarom niet overlaten aan de Instagrams, de Facebooks en de shopping apps, maar zorgen dat we ook als kerk op dat communicatiemiddel aanwezig zijn en onze boodschap verkondigen.'

En dat lukt steeds beter. Inmiddels maken bijna 500 kerken van zijn kerk-app gebruik. Henrik heeft investeerders die in zijn missie geloven, een team van experts in de mobiele technologie én plannen om uit te breiden naar het buitenland. De bevlogen ondernemer ervaart het allemaal als zegen, niet als succesverhaal.

Baan opgezegd

Als student werkt Henrik meer dan dat hij studeert. Met nog een half jaar scriptie voor de boeg besluit hij zijn studie af te breken en aan de slag te gaan bij een *start-up* die kledingmerken voorziet van mobiele shopping apps. Daar wordt hij meegenomen op de golf van de digitale revolutie. Tot aan Fifth Avenue in New York komt hij bij kledingmerken over de vloer. 'In die periode raakte ik ervan overtuigd dat de kwaliteit die ik voor mijn werk verkocht, ook in de kerk aanwezig moest zijn.'

Op een softwareconferentie in Parijs valt het kwartje: 'Ik realiseerde me dat de behoeftes die wij in de Jacobijkerk hadden, qua communicatie en digitale ondersteuning, niet uniek waren. Dat ook kerken in Kampen, Alphen aan den Rijn en Numansdorp die behoeftes hebben. Ik dacht: als ik nu in één keer een hele goede oplossing bedenkt, dan kan ik die op allerlei plekken aanbieden.'

Hij maakt een bedrijfsplan en komt tot de conclusie dat hij er helemaal voor wil gaan. 'Toen heb ik mijn baan opgezegd.' Iedere stap brengt nieuwe uitdagingen met zich mee, maar in september 2020 – midden in coronatijd – nemen de eerste kerken hun app van Donkey Mobile in gebruik.

Dienstbaar

De app is volstrekt dienstbaar aan het doel van de kerk, benadrukt Henrik. Hij heeft als symbool dan ook bewust voor de dienstbare ezel – *donkey* – gekozen. 'De kerk is in essentie een gemeenschap

van mensen die samen achter Jezus aan willen. Dat ondersteunen wij met goede technologie.' De app maakt het gemeenteleden makkelijk om met elkaar te communiceren, betrokkenheid te tonen en inspiratie op te doen. Er zijn ook allerlei praktische functies zoals een agenda, gemeentegids en geef-gedeelte. Kerken die de app gebruiken, geven aan dat deze het gemeentelieven verrijkt. Precies wat Henrik voor ogen heeft.

Om zich te blijven meten met andere apps die om onze aandacht strijden, moet de kerk-app wel meegaan met de nieuwste ontwikkelingen. Henrik noemt het een *attention war*, een oorlog om onze aandacht. 'Je hebt zogenaamde *dark patterns*, methodes die erop gericht zijn mensen zo lang mogelijk vast te houden. Apps als TikTok zijn echt verschrikkelijk. Blijf er zo ver mogelijk bij vandaan, zou ik bijna zeggen. Je wordt erin gezogen en daar is over nagedacht.' Hij vindt juist daarom dat de kerk ook op de smartphone aanwezig moet zijn. 'We moeten zorgen dat de goede boodschap van de kerk ook bij mensen onder de aandacht komt en die aandacht niet door anderen laten stelen.' Maar doorontwikkeling van de app is kostbaar – en dan helpt het als meer kerken meedoen.

Om de app aan de man te brengen, heeft Henrik inmiddels een groot aantal kerken bezocht. Enthousiast vertelt hij over zijn ervaringen. 'Ik heb het op zoveel plekken in Nederland gezien en in Duitsland zag ik precies hetzelfde: dat de kerk nog leeft en dat er zoveel mensen zijn die, gedreven door het evangelie, hun schouders

eronder zetten. Bij alles wat we aan negativiteit en secularisatie kunnen melden, moeten we niet uitvlakken hoe groots dat is. Ik zie nog zo ontzettend veel werk van de Geest in die kerken.'

Vertrouwen

Donkey Mobile bouwde voor de IZB ook een app, IZB-Connect. 'De IZB sprak al in een heel vroeg stadium, toen wij nog een klein ezeltje waren, haar vertrouwen in ons uit.' Inmiddels wordt er op verschillende manieren samengewerkt. Zo biedt de IZB in de kerk-app allerlei leesplannen aan. Een ander voorbeeld is 'Uw Koninkrijk Kome', het IZB-initiatief om tussen Hemelvaart en Pinksteren te bidden voor vijf mensen in je omgeving. Daar deden dit jaar meer dan 10.000 kerk-appgebruikers aan mee. 'We vullen elkaar aan en herkennen elkaar in de missie,' zegt Henrik. 'Ik denk dat het voor de kerk heel belangrijk is om uit volle borst het evangelie te verkondigen.'

Donkey Mobile

Belangstelling voor de kerk-app van Donkey Mobile? Elke eerste maandag van de maand is er een gratis online demo-avond.

Zie www.donkeymobile.app.

IZB-Connect

De app IZB-Connect kunt u gratis downloaden op uw smartphone of tablet. Scan de QR-code of ga naar www.izb.nl.

Scan om naar IZB Connect te gaan

A photograph of a man and a woman standing outdoors in a park-like setting. The man, on the left, has a beard and is wearing a light-colored shirt. The woman, on the right, is wearing a blue shirt and a patterned skirt, and is holding a small black object. They are both looking towards the right. The background is a dense green hedge. There are white line-art shapes overlaid on the image: a large 'N' at the top and a large 'J' in the middle.

PIONIEREN IN NIEUWEGEIN

‘God maakt het kleine groot’

Lopend door het park in Nieuwegein, ervoer Jaron Jongeneel dat veel mensen om hem heen eilandjes waren. Daar wilde hij graag wat aan doen, maar hij wist niet goed wat. Een ontmoeting met Berdine van den Toren-Lekkerkerker en haar man legde de basis voor een pioniersplek, gekoppeld aan een woongemeenschap.

‘Je moet er een beetje verbeelding voor hebben’, zegt Jaron Jongeneel, als hij de benedenverdieping laat zien van het pand dat sinds kort de woongroep ‘Ondersteboven’ huisvest. Hij stapt een schemerige ruimte binnen, volgestouwd met latten, plastic buizen, een speciekuip en een hoge stapel isolatiemateriaal. In een aangrenzende kamer, met een gloednieuwe wand, is een milieuvriendelijke verwarmingsvoorziening aangelegd. ‘Ik zie al voor me hoe mensen hier aan een lange tafel met elkaar eten’, gebaart hij enthousiast. ‘En hier komt een bibliotheek’, vult Berdine, die naast hem staat, aan. Van de oprit kan een mooi terrasje worden gemaakt, wijst Jaron. Zo kan ‘Ondersteboven’ niet alleen een warme gemeenschap, maar ook een gastvrije plek voor de buurt worden. Het plan is dat het gebouw uiteindelijk vier appartementen, vier studentenkamers en een gemeenschapsruimte huisvest. Onder de naam ‘Binnenstebuiten’ is er ook een pioniersplek in oprichting.

Eilandjes

Benno en Berdine van den Toren-Lekkerkerker kochten onlangs dit bijzondere gebouw uit 1927 met de bedoeling er niet alleen zelf te gaan wonen, maar er ook een woongroep te starten. In Nieuwegein kwamen ze in contact met Jaron, Miriam en hun zoontje Amos. Zij liepen al langer met het verlangen rond om iets voor de eigen wijk te betekenen. Jaron: ‘Tijdens mijn theologie-studie heb ik stage gelopen bij Cross Culture Nieuwegein. Ik ervaar daar dat die gemeenschap als een familie is. Dat is heerlijk. Maar in de vijf jaar dat ik hier tot nu toe heb gewoond, beseft ik steeds vaker dat veel inwoners van Nieuwegein

“

Het begin van de pioniersplek is er, en dat is een ritme van gebed.”

hier echt eilandjes zijn, dat ze zo weinig met elkaar verbonden zijn. Dat merk ik telkens als ik bijvoorbeeld door het park loop.'

Dit gedeelte van Nieuwegein is vijftig jaar geleden ontstaan, vertelt hij in de woonkamer van Berdine, die uitkijkt op het oude dorp Vreeswijk. 'In Vreeswijk is wel gemeenschapszin, maar hier zijn bijna geen cafés, plekken waar je een biertje kunt drinken met elkaar. Er wonen hier veel mensen die sociaal geïsoleerd leven. Veel expats, veel nieuwkomers uit andere culturen, van wie de familie elders woont. De meeste mensen wonen hier niet omdat ze Nieuwegein mooi of cool vinden, maar omdat het er goedkoop is, of dicht bij Utrecht.'

Er klinkt geluid beneden, het blijken schilders te zijn, die iets vroeger arriveerden dan verwacht. 'Het idee om hier ook een pioniersplek te beginnen, is voortgekomen uit onze ervaringen in Groningen' vertelt Berdine. 'Mijn man en ik waren toen betrokken bij diaconaal-missionair centrum Het Pand. Ook in de tijd dat wij in Afrika en Engeland woonden, maakten we deel uit van gemeenschapsleven. Maar vooral in Het Pand heb ik geleerd dat mensen die aan de rand van de maatschappij leven vaak een bijzondere wijsheid bezitten. Daar heb ik ervaren dat je broer en zus van elkaar kunt zijn. Toen ik voor mijn werk naar Utrecht moest verhuizen, kwamen we al snel dit gebouw op het spoor. We zagen dat het vlak bij de pioniersplek Cross Culture Nieuwegein stond. Daar wilden we ons bij aansluiten. Zo vielen er verschillende puzzelstukjes in elkaar.'

“

Ik zie al voor me hoe mensen hier aan een lange tafel met elkaar eten.”

Koffie met de dominee

Jaron loopt naar de achterzijde van het gebouw, waar hij en zijn vrouw en zoontje tijdelijk een appartement bewonen. Het balkon kijkt uit op een mooie, wat verwilderde tuin.

De afgelopen tijd is in samenwerking met de IZB een plan gemaakt met daarin drie pijlers voor de pioniersplek: missionaire maaltijden, sporten in het nabijgelegen park en een 'kopje koffie met de dominee'. 'Ik denk dat sporten een goede manier is om jezelf te verbinden met mensen uit een andere cultuur', zegt Jaron. 'Voetbal bijvoorbeeld is een taal die iedereen spreekt. Dat hebben we ervaren toen we met Cross Culture Nieuwegein gingen voetballen met de asielzoekers die op een schip werden opgevangen dat hier tijdelijk lag. En bij een maaltijd gebeurt ook veel: misschien kunnen we wel groenten redden uit de kiko's in de buurt, zoals we bij een andere woongroep regelmatig deden. Dat lijkt me prachtig. Als je met elkaar kookt, ontstaan er vanzelf gesprekken.'

'Het idee van een kopje koffie met de dominee sluit aan bij wat we in Oxford wel hebben gezien', vertelt Berdine. 'Daar kon je in een winkelstraat voorbede laten doen. Er was veel belangstelling voor.' Jaron: 'Het lijkt me mooi om op straat daadwerkelijk de rol van dominee aan te nemen,

dus dat je ergens gaat zitten met een pot koffie, stoeltjes erbij, en iedereen is welkom om aan te schuiven. Een plek waar mensen hun woede kunnen uiten, of hun verdriet, als ze iemand verloren hebben. Of eindelijk die vraag te stellen die ze altijd al aan 'zo'n dominee' wilde vragen. Dat is natuurlijk ook spannend. Soms is het misschien meer stenen wegnemen, dan dat je al iets van het evangelie zaait.'

Soepfiets

Voor Jaron is het niet nieuw om op straat te staan en contact te maken met allerlei mensen. Ook het pastorale werk kent hij, als lid van het leiderschapsteam van Cross Culture Nieuwegein. En voor het Leger des Heils, waar hij werkt, coördineert hij de zogeheten Soepfiets in Utrecht. 'Gisteravond was ik met de Soepfiets op pad. Je komt op straat veel verdrietige situaties tegen. Die wil je oplossen, je wilt iets betekenen in die gebroken levens. Maar je moet de verwachtingen temperen van wat je kunt doen. Wij werken op de vierkante millimeter, zeggen mijn collega's weleens. Die genadige houding, die focus op kleine tekenen van verbetering, daar heb ik veel van geleerd.'

Lange tafels

De woongemeenschap is 'Ondersteboven' genoemd, en de pioniersplek heet 'Binnenste-buiten'. Waar komen die namen vandaan? Berdine loopt naar een beeldje van Maria dat in haar woonkamer staat. 'Maria laat voor mij zien dat God het kleine groot maakt, dat God zich openbaart in het zwakke. Dat is de wereld op z'n kop, maar God kiest ervoor om zo bij mensen te zijn en de mensen bij hemzelf te brengen.' Haar ogen twinkelen. 'Daarom heet onze woongemeenschap Ondersteboven', zegt Jaron. 'De naam Binnenstebuiten verwijst naar het verlangen om de hoop die in ons leeft, te delen met de buitenwereld.'

Het begin van de pioniersplek is er, en dat is een ritme van gebed. Vanaf september is er wekelijks op maandagavond een gebedsmoment, open voor mensen van buitenaf. Steun is welkom, voor wie nog een investeringsproject, goed doel of gebedspunt zoekt. Jaron: 'Het lijkt me machtig mooi als hier beneden over een tijdje

mensen uit de buurt met elkaar eten, in het besef: dit zijn mensen die van Jezus houden, en ik ben ook welkom. Misschien viert over een paar jaar een buurtjongetje zijn verjaardag wel hier. Dat zou prachtig zijn.'

MISSIONAIR KERK-ZIJN IN OUDEWATER

Een oefening in vrijmoedigheid

Het IZB-Focustraject heeft geleid tot meer geloofsgesprekken in hervormd Oudewater. 'Voor het eerst horen gemeenteleden van elkaar waar ze tegenaan lopen in het leven.'

Midden in het Groene Hart, waar de Lange Linschoten uitstroomt in de Hollandsche IJssel, ligt Oudewater. De Grote of St. Michaëlskerk is al van ver te herkennen aan de forse toren. Daar komt sinds 1572 de hervormde gemeente samen, die tegenwoordig zo'n 700 kerkgangers telt, verdeeld over vier diensten. Behalve in Oudewater is er nog een preekplaats, in Hekendorp. Een van de twee predikanten is Joost van den End. 'Hier heeft altijd het volk van God ter plaatse gekerkt, van alles door elkaar. Een gewone hervormde gemeente dus, wat klassiek, we zingen veel psalmen en gebruiken ook Weerklank. Mensen die de Here Jezus willen navolgen. De meesten zijn kerkelijk niet zo geprofileerd, en partijschappen kennen we gelukkig niet.'

Geloof en werk

De eerste kennismaking met het materiaal van IZB-Toerusting is er als de commissie vorming

en toerusting drie avonden over geloof en werk organiseert. Voorzitter Cees de Knegt: 'Die avonden hebben veel losgemaakt in de gemeente: de ontmoetingen met elkaar, maar ook de vorm waarin het materiaal is gegoten. Daarna wilden we een Focustraject doen, we hebben daar lang over nagedacht. Er was tijd nodig voor bezinning, niet iedereen zag het direct zitten. Het financiële plaatje speelde ook een rol.'

Wat doen jullie nu aan missionair werk?

Bart Hoffland, voorzitter van de zendingscommissie: 'We zijn bezig een nieuwe missionaire commissie op te zetten waarin we zending én evangelisatie onderbrengen. Ik zie het Focustraject als een missionair gebeuren. We proberen de gemeente in beweging te krijgen. Op dit moment hebben we geen missionaire activiteiten. We draaiden een Alpha-cursus, maar dat liep niet meer. Wel ondersteunen we het werk van zendings-

werkers Geert en Florine Lustig in Montpellier, Frankrijk. En sinds dit jaar hebben we contact met pioniersgemeente Oase in Tilburg.'

Jullie zijn begonnen met vier avonden in de kerkenraad.

Joost: 'Die heeft de IZB verzorgd, om als kerkenraad gevoel te krijgen bij Focus. Wat behelst het, wat voor traject gaan we in?'

Bart: 'Zo kregen we ook een beeld bij wat evangelisatie in Oudewater zou kunnen betekenen.

Oudewater heeft vanouds een grote rooms-katholieke gemeenschap. Velen van hen hebben de kerk verlaten, maar zijn nog wel katholiek. Ze kijken ook naar ons. Vanuit de Focuskringen proberen we daar wat handen en voeten aan te geven.

Hoe hebben jullie Focus aangepakt?

Joost: 'Normaal gesproken betrek je de hele gemeente bij het Focustraject, inclusief diaconaat, jeugdwerk, kringen, alles. Wij hebben ervoor gekozen ons te beperken tot kringen en themadiensten, noem het Focus Light.'

Cees: 'We hadden hier al een structuur met Bijbelkringen, gekoppeld aan de diensten. Dat leende zich uitstekend voor het Focusprogramma. We hebben een gemeente-avond georganiseerd en met intekenlijsten gewerkt. Waar er doorgaans zo'n 140 mensen aan kringen meedoen, groeide dat nu uit tot 200. De lange voorbereidingstijd had mensen ook wel nieuwsgierig gemaakt.'

Joost: 'Per thema houden we een train-de-trainer-avond. Dan nemen Cees en ik het materiaal door met de kringleiders. Bij elk thema houd ik een preek, dat heeft een versterkend effect. Voor mij als predikant is dat ook wel fijn.

Normaal gesproken houd je een preek en dan is het klaar, je bidt dat de Geest het in goede aarde laat vallen. Nu weet je dat er nog over doorgepraat wordt.'

Cees: 'In ieder geval wordt de hele gemeente zo betrokken bij Focus.'

Hoe is het materiaal in de kringen ervaren?

Joost: 'Het is mooi materiaal, en heel praktisch ingestoken, met filmpjes erbij en liederen. De bijbehorende vragen luiden vaak: hoe zit dat dan in jouw leven? Je zou Focus kunnen zien als een oefening in vrijmoedigheid. Ik zie dat een

grote groep dat heel fijn vindt, een kleiner gedeelte doet toch liever Bijbelstudie. Het persoonlijke gesprek vinden sommige mensen echt lastig, maar het is goed om te leren hoe je zo'n gesprek voert, dat is iets gezonds.'

Cees: 'Sommige kringen hadden de reputatie wat gesloten te zijn, meer luisteren dan spreken. Na twee jaar werken met Focus is er wat losgemaakt bij mensen die wat terughoudender zijn en het persoonlijke gesprek soms ook heel spannend vinden. Het zijn misschien geen grote stappen, maar het signaal is veelbelovend.'

Joost: 'Sommige kringen bestaan al heel lang. Voor het eerst horen de gemeenteleden die daar deel van uitmaken, van elkaar waar ze tegenaan lopen in het leven. Er worden dingen gedeeld die ze nog niet wisten. Dat is denk ik de vrucht van dit materiaal.'

Opbouwend

Bart: 'Ik heb zelf meegedraaid in een kring, een wat oudere groep van acht. In de loop van het seizoen merkte ik dat de sfeer losser werd. Je kunt gewoon vertellen wat je op je hart hebt en

erop vertrouwen dat er niet geoordeeld wordt. Zo ontstaat een bepaalde vrijheid. We baden ook een kringgebed, met de afspraak dat als je dat liever niet doet, je je beurt gewoon voorbij laat gaan. In het begin deden drie van de acht mee, halverwege vijf, en uiteindelijk zeven, omdat de achtste zei dat alles al benoemd was. Wij zijn dat als ouderen ook niet gewend, bidden en danken in het openbaar was "evangelisch". Maar het is niet evangelisch, het is opbouwend.' Joost: 'Ik hoor vooral kleine dingen terug. Een aantal vrouwen is naar aanleiding van wat er besproken is wekelijks gaan wandelen. Onderweg gaan ze dan ergens zitten om te bidden voor elkaar. Van een andere kring hoorde ik dat ze een appgroep hebben om gebedspunten onderling te delen.' Cees: 'Mijn volwassen kinderen doen ook mee in kringen. Zij delen dan wel eens dingen waar je de heilige Geest in mag herkennen. Het Focusprogramma wordt als middel gebruikt. Daar ben ik verwonderd en dankbaar over.'

Hoe gaat het nu verder?

Cees: 'We houden elk jaar een enquête met precies dezelfde vragen. Daarin zien we dat de behoefte aan Bijbelstudie steeds iets toeneemt. Dit derde jaar maken de kringen zelf de keuze, ongeveer de helft gaat door met Focus, de anderen met Bijbelstudie. Het zou natuurlijk goed kunnen dat de Bijbelstudie ook wat meer de beweging naar buiten zal maken na de ervaring met Focus. Beide zaken zijn natuurlijk waardevol, dat moeten niet twee kampen worden.'

Voor wat er na het derde jaar gaat gebeuren, is nog geen concreet plan gemaakt. Wat Bart Hoffland betreft gaan ze wel 'naar buiten'. Een delegatie uit Oudewater heeft onlangs een bezoek gebracht aan Montpellier. Daar wordt het Focusmateriaal, dat onlangs in het Frans is

vertaald, ook gebruikt. Met Oase in Tilburg is een samenwerking voor twee jaar afgesproken. Goede gelegenheden om missionaire ervaring op te doen.

MARIEKE VERKAIK OVER MISSIE

**‘Iedere kerk
is een huis
van hoop’**

Hart voor mensen buiten de kerk: dat drijft Marieke Verkaik, zowel in haar werk voor de IZB als in haar rol als missionair ouderling. 'Er is moed voor nodig om je te richten op de mensen die regelmatig langs de kerk lopen, maar niet weten wat daarbinnen gebeurt.'

'De rugzak op, op pad gaan. Je neus achterna. De wolkenluchten, de wisselende landschappen. Daar geniet ik erg van.' Marieke Verkaik, office manager bij de IZB, houdt ervan om buiten te zijn, vertelt ze bij een kop koffie in Amersfoort. Als kind genoot ze van de ruimte in en om de boerderij van haar ouders in Gouderak. Ze pikte er iets van een open, gastvrije sfeer mee, een sfeer die haar ook aantrekt aan het missionaire werk. 'Mijn ouders waren bijna altijd thuis. Rond koffietijd was er regelmatig een verkoper of een vertegenwoordiger die langskwam. Ik herinner me een heel warme, gastvrije sfeer. Vriendjes en vriendinnetjes vonden het natuurlijk ook heel leuk om op de boerderij te spelen.'

Zomerkampen

Haar ouders toonden hun gastvrijheid ook in de kerk, vertelt Verkaik. 'Mijn vader zat in de kerkenraad, mijn moeder was actief in het evangelisatiewerk. Ze zetten zich in voor de dorpskerk als ontmoetingsplek. Als kind voelde ik mij ook gezien in de kerk. Ik speelde gitaar en werd al snel gevraagd voor de muzikale begeleiding in het tienerwerk.' Een dorpskerk heeft altijd een zekere ruimte, zegt ze. 'Je mag zijn wie je bent en hoe je bent. Zo heb ik dat ervaren.'

Wie zetten haar op het spoor van God, toen zij een tiener was? 'Ik denk dat de basis is gelegd door mijn opvoeding, en vanaf ongeveer mijn dertiende jaar nam ik deel aan de zomerkampen van de HGJB. Met een groep van zo'n veertig jongeren ging ik naar plaatsen als Losser of Ermelo. Je doet gezellige dingen en vormt samen groepjes om stille tijd te houden. Al snel werd ik uitgedaagd om zelf een Bijbelstudie te leiden. Zo word je actief in het geloof betrokken. Ik heb ook twee jaar Dabarwerk gedaan. Later heb ik zelf verschillende HGJB-kampen geleid.'

Maria is een Bijbelse figuur aan wie zij zich spiegelt, vertelt ze. 'Mijn doopnaam is Maria. Van Maria wordt gezegd dat ze 'alles overlegde in haar hart'. Dat vind ik een mooie tekst die bij mij herkenning oproept. Ik ben niet extravert, ik heb ook niet altijd meteen woorden paraat.'

Leefgemeenschap

Na de middelbare school koos ze voor een hbo-opleiding op het snijvlak van marketing en levensmiddelentechnologie. 'Toen ik afstudeerde, was het een slechte tijd op de arbeidsmarkt. Er was bijna geen werk. Het solliciteren vlotte niet. Toen ben ik een jaar bijbelschool gaan doen op de Wittenberg in Zeist. Daar heb ik veel aan gehad. Als je een jaar lang in een leefgemeenschap woont, moet je jezelf laten zien. Je kunt dan

niet steeds een masker opzetten als je chagrijnig bent of uit het veld geslagen. Dat zie je allemaal van elkaar. Die tijd heeft mij gevormd en veel gebracht op het gebied van vriendschappen. Daarna ging ik aan de slag bij een brancheorganisatie van dierenspeciaalzaken. De collega's uit die periode ontmoet ik nog steeds van tijd tot tijd.'

Na een jaar of zes kwam er een vacature bij de Wittenberg op haar pad. In 2006 startte ze daar als managementassistent. 'Het is mooi om de dynamiek mee te maken van een groep mensen die een jaar lang met elkaar optrekken. Kerkmuren vallen weg, tussen jonge mensen met allerlei achtergronden, van reformatorisch tot pinksterbeweging, en alles wat ertussen zit. Dat is de grote kracht van de Wittenberg. De sfeer waarin je werkt met jongeren is bijzonder. Feestelijke gebeurtenissen worden gedeeld, maar ook verdriet en depressies. Er gebeurt altijd wat. Zo'n jaar is een snelkookpan, waarin je in korte tijd allerlei indrukken opdoet.'

Ze werkt sinds 2016 voor de IZB. 'Ik geloof dat het woord 'duizendpoot' in de vacaturetekst stond', lacht ze. 'Daardoor voelde ik me aangesproken.' Inspirerend zijn de verhalen over de manier waarop er geïnvesteerd wordt in het geloofsleven van gemeenteleden, zegt ze. 'Tegelijkertijd zijn er uitdagingen: predikanten die vermoeid zijn, kleine kerkplekken die hun kerkenraad niet meer rond kunnen krijgen. Het werk biedt een reële blik op het kerkelijk leven in Nederland. Je ziet ook de diversiteit daarvan.'

Het werk voor de IZB inspireert haar ook als missionair ouderling in haar eigen gemeente, de Adventkerk in Amersfoort. 'Juist in een wat grotere gemeente als de onze, is het nodig om de focus te blijven leggen op het delen van het geloof. Het is soms makkelijk voor kerken om zich uitsluitend bezig te houden met het kerkvolk. Er is moed voor nodig om je ook te richten op de mensen die regelmatig langs de kerk lopen, maar niet weten wat daarbinnen gebeurt.'

Hobbel

Ze geeft een voorbeeld. Haar eigen kerk staat in een multiculturele wijk, maar kent weinig leden uit die wijk. Dat is een gemis, zowel voor de kerk als voor de wijk. 'Een van de keuzes die we hebben gemaakt, is om het gebouw ook open te stellen voor activiteiten van wijkbewoners. De kerkzaal wordt aangepast zodat het ook een inloopruimte kan zijn, met gezellige zitjes. De buitenruimte krijgt plantsoentjes, met pilaren met qr-codes, waardoor je meer te weten kunt komen over bijvoorbeeld christelijke feestdagen.'

'Onze kerk heeft een hoge trap, dus dat is letterlijk een hobbel om binnen te komen', vertelt ze. 'Maar toch komen er geregeld mensen vanaf de straat de kerk in stappen, die nieuwsgierig zijn. Ik denk aan twee dames, collega's van elkaar, die onafhankelijk van elkaar in de Bijbel waren gaan lezen. Ze hebben allebei geen christelijke achtergrond. Zij besloten: zullen we niet ook eens naar een kerk gaan? Zij hebben die hobbel

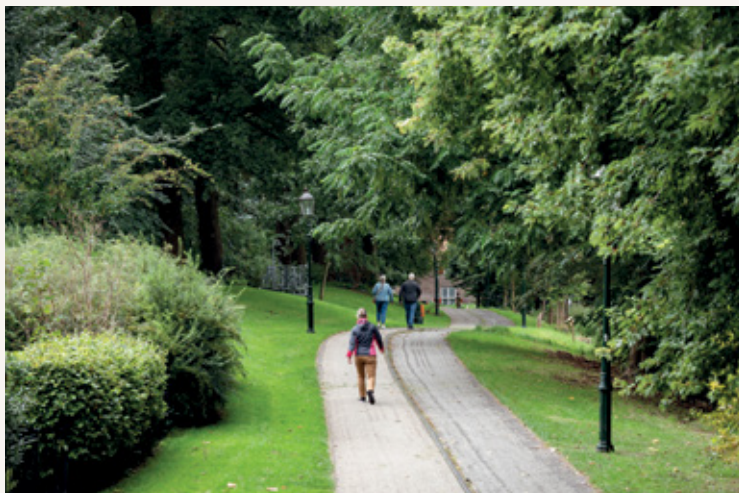
dus genomen. Dat is geweldig en het is belangrijk dat ze gezien en aangesproken worden. Zo hoop je dat de drempel lager wordt.'

Er komt ook een stilteplek in de kerk. 'Vanwege de eenzaamheid van veel mensen willen we ook een gebedsplek inrichten, zodat er een ruimte is waar voor hen of met hen gebeden kan worden. Iedere kerk is immers een huis van hoop. Voor kerkmensen is dat bekend, maar die boodschap willen we breder voor het voetlicht brengen.'

Liedjes

De kerk is ook een oefenplek, waar je kunt oefenen met geloven. Hoe doet Marieke dat? Hoewel organiseren haar kracht is, is het gebed voor haar essentieel, vertelt ze. 'Het ritme van naar de kerk gaan, daar hecht ik erg aan. Ik zit ook op een kring 'Luisterend bidden'. We lezen op zo'n avond eerst een Bijbelgedeelte. Daarna is het tien minuten stil. Vervolgens delen we de dingen die bij ons zijn opgekomen en die ons raken. Opnieuw zijn we stil om te luisteren naar God en voor elkaar te bidden. Gisteravond waren we maar met z'n tweeën, dus toen hebben we gewandeld door het park. Bij de speeltuin op een bankje hebben we gebeden met elkaar. Die vrijheid vind ik mooi, dat je op ongewone plekken bidt, dat je stil wordt en ook daar God ervaart.'

Samen geloven zorgt voor mooie momenten, zegt ze. 'Mijn man heeft veel met liedjes. Door hem heb ik oog gekregen voor de kracht van teksten van bijvoorbeeld Stef Bos. Hij heeft me laten zien hoe belangrijk muziek kan zijn in je geloofsleven. Het is mooi om samen te geloven. Samen sluiten we de dag af met Bijbellesen en bidden. Dat zijn goede verstillende momenten.'

Tekst: Nels Fahner. Foto's: Wouter Muskee

Vreugde doorgeven, ook met uw nalatenschap

We leven in uitdagende tijden. Hoe dragen we ons geloof uit? Hoe getuigen we van de vreugde die God ons geeft? Laten we maar dicht bij huis blijven; misschien is uw eigen straat een stukje zendingsterrein! **Door de IZB als begunstigde in uw testament op te nemen, kunt u een blijvende rol van betekenis spelen in het leven van mensen die op zoek zijn naar God.**

Door nu na te denken over wat er met uw bezit gebeurt kunt u uw nalatenschap goed regelen. Dat geeft rust!

Wilt u meer informatie of een persoonlijk gesprek, neem contact op met Gert van Leeuwen (hoofd Relatiebeheer en Fondsenwerving) via 033-4611949 of info@izb.nl.

Omdat de IZB een ANBI-status heeft zijn we vrijgesteld van erfbelasting. 100% van uw nalatenschap wordt besteed aan het missionaire werk in Nederland.

Geroepen om door te geven.

Zending is in de eerste plaats Gods werk; Hij staat ervoor garant! Samen met u weten we ons geroepen om ingeschakeld te worden bij wat Hij doet. Hij geeft en zegent, wij mogen onze plek innemen en het goede nieuws doorgeven. De IZB doet dit door toerustingsprogramma's op te zetten voor predikanten, kerkenraden en gemeenteleden. Ook zijn we met missionaire pioniersplekken present door heel het land en maken we de podcasts 'Eerst Dit' en 'Dit is de Bijbel'. Zomaar wat voorbeelden van de manier waarop we, ook namens u, het evangelie laten klinken.

IZB-Toerustingsdag 'Op het spoor komen'

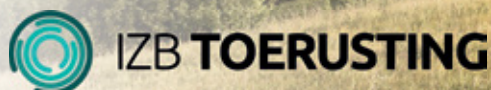
Hoe kun je als gemeentelid of kerkenraadslid iets van de roeping van jouw kerk op het spoor komen? Op welke manier kun je een missionair verlangen concreet maken? Over die vragen organiseert de IZB op 16 november een Toerustingsdag voor iedereen met hart voor missionair werk.

Zaterdag 16 november

10.00 - 15.00 uur

Sionkerk, Houten

Voor meer info en aanmelden:

Colofon

Tijding is een gratis uitgave van de IZB, vereniging voor zending in Nederland. De IZB is actief binnen de Protestantse Kerk in Nederland en stimuleert, adviseert en ondersteunt gemeenten en gemeenteleden bij missionair werk. Meer info: www.izb.nl
Overname van artikelen is toegestaan met bronvermelding.

Adres

Breestraat 59-61, 3811 BH Amersfoort
Tel. (033) 461 19 49, e-mail: info@izb.nl

Redactie

Afdeling Communicatie IZB:
Michaël Boon, Anneke Verhoeven, Nels Fahner en Marieke Verkaik (secretariaat)

Opmaak

Ivar van Loen, www.ivarontwerpt.nl

Coverfoto

Wouter Muskee

Bankgegevens

IBAN: NL 26 RABO 0302 2061 91
BIC: RABONL2U

Steun zending in Nederland

De IZB is voor een groot deel afhankelijk van giften. Uw steun is daarom hard nodig! Regel uw gift gemakkelijk via www.izb.nl of bel naar (033) 461 19 49.